

БІЛЯ МОСТУ

НОВЕЛА

— Вони якось та підлатали мої ноги і дали мені сидячу роботу: лічити людей, що проходять через новий міст. Адже їм приємно, коли цифри підтверджують їхні розрахунки, їх п'янить це безглузде ніщо з кількох цифр, і цілий день, цілий день мій німий рот працює, неначе годинниковий механізм, складаючи цифри одну до одної, щоб увечері подарувати їм тріумф якогось числа. Обличчя у них сяють, коли я кажу їм результат своєї зміни. І чим більша цифра, тим дужче вони сяють, і можуть тепер спокійно лягати у свої ліжка, бо щодня багато тисяч людей іде їхнім мостом...

Та їх статистика невірна. Мені шкода, але вона невірна! Я людина ненадійна, хоч і розумію, що часом можу справити враження прямодушного чоловіка.

З таємною радістю я іноді приховую когось, а потім, коли мені стає їх жаль,— знову дарую їм кількох. Їхнє щастя в моїх руках. Коли я гніваюсь, коли в мене нема чого закурити, я вказую лише середню цифру, іноді — нижче середньої, а коли моє серце розкривається, коли я радію, моя великодушність виливається у п'ятизначне число. Адже це приносить їм таке щастя! Вони щоразу просто виривають сумку у мене з рук, і їхні очі спалахують вогнем, і вони плескають мене по плечу. І навіть не підозрюють! А потім починають множити, віднімати, виводити проценти і бозна-що. Вони обчислюють, скільки людей щохвилини проходить через міст сьогодні і скільки пройде через десять років. Вони люблять умовну форму майбутнього часу. Умовна форма — їхній фах. І все-таки — шкода, але ці підрахунки невірні...

Коли моя маленька люба дівчинка йде через міст, а вона проходить тут двічі на день, тоді серце у мене раптом спинається. Безугавне цокання мого серця просто припиняється, аж поки вона не поверне в алею

і не зникне. І всіх, хто у цей час проходить мостом, я не лічу. Ці дві хвилини належать мені, мені одному, і я не дозволю відібрати їх! І коли вона увечері повертається зі свого павільйону морозива, коли вона на протилежному боці тротуару знову проходить повз мій німий рот, який мусить тільки рахувати і рахувати,— тоді моє серце спинається ще раз і я знову починаю лічити лише тоді, коли коханої вже не видно. І жоден з тих, хто мав щастя у ці хвилини профілювати перед моїми незрячими очима, не увійде у вічність статистики: чоловікітні і жінки-тні,— нікчемні істоти, які не крокуватимуть у статистичних звітах в умовній формі майбутнього часу...

Ясна річ: я люблю її. Але вона нічого про це не знає, і я не хочу, щоб вона про це довідалася. Хай їй і на думку не спадає, як дивовижно сплутала вона всі підрахунки, і хай, нічого не відаючи у своїй невинності, моя люба дівчинка з довгим каштановим волоссям і ніжними ногами йде до свого павільйону з морозивом і хай одержує багато чайових. Я люблю її. Це зовсім ясна річ: я її люблю.

Нещодавно вони перевіряли мене. Напарник, який сидить на протилежному боці і підраховує автомашини, завчасно попередив мене, і я був страшенно уважний. Я рахував, як сказаний! Спідометр — і той не міг би працювати справніше. Старший статистик власною персоною став на протилежному боці, а потім порівняв свій результат за годину з моїм годинним графіком. У мене було лише на одного менше, ніж в нього. Це пройшла моя маленька люба дівчинка, а я нізащо в світі не дозволю запроторити це миле дівча в умовну форму майбутнього часу, мою маленьку любу дівчинку вони не повинні множити, віднімати і перетворювати на проценти. Серце моє сходило кров'ю від того, що я мусив лічи-

ти і не мав змоги дивитися їй услід, але приятелю, який рахує автомашини на протилежному боці, я був дуже вдячний. Це ж бо йшлося про моє існування.

Старший статистик поплескав мене по плечу і сказав, що я вправний хлопець, надійний і вірний. «За годину прорахувався всього на одного,— сказав він,— та це дрібниця. Ми однаково додаємо певний процент на помилки. Я поклопочуся, щоб вас перевели на кінні екіпажі».

Кінні екіпажі — це діло! Підводи й фаєтони — ото поталанило! Кіньми тут їздять ра-

зів двадцять п'ять на день — це найбільше, і кидати у мозок наступне число тільки раз на півгодини — просто шик!

Кінні екіпажі — це було б прекрасно. Між четвертою і восьмою кіньми взагалі заборонено проїздити через міст і я міг би прогулятися або піти у павільйон, де продають морозиво, міг би довго дивитися на неї або навіть трохи провести її додому, мою маленьку необраховану любу дівчинку...

*З німецької переклав
Наум ФІРСЕЛЬ*

